

HOUTSKOOL

door

LEONARD A. SPRINGER.

Ieder boschbouwer weet wat houtskool is; waarvan het gemaakt wordt, hoe het bereid wordt en hoe het zoogenaamde kolenbranden geschiedt. Ook weet men waarvoor het gebruikt wordt, o.a. voor het maken van zwart buskruid. Toch zullen er velen zijn, die niet weten dat voor dit doeleinde niet alle houtskool geschikt is, doch dat de kool van bepaalde houtsoorten daarvoor gebruikt wordt.

Hetzelfde geldt voor de houtskoolsoort die voor een vreedzamer doel gebruikt wordt, t.w. de teekenhoutskool. Dit gebruik kent men reeds lang in Frankrijk, waar een tekening met dit materiaal gemaakt, een „Fusain” heet.

Voor beide doeleinden gebruikt men het hout van het bekende *Kardinaalshoedje*, *Evonymus europaea*. Deze struik heet in 't Engelsch : *Spindletree*, in het Duitsch *Spindelbaum*, beide namen naar aanleiding van het spinsel van de motlarven, die op den struik thuis behooren en die er soms geheel door overdekt wordt. In het Fransch echter heet de struik „Fusain” en het zou mij niet verwonderen als hij dien naam te danken heeft aan het gebruik dat men er van gemaakt heeft en nog maakt.

De houtskool van *Evonymus* is vast, fijn van korrel en zacht. Een punt aan zoo'n houtskoolstaafje gesneden, breekt niet spoedig af.

Er is nog een houtgewas, waarvan men teekenhoutskool maakt en dit is de *Wijnstok* (*Vitis vinifera*). Ook dat soort houtskool is vast en fijnkorrelig, doch harder en is niet zoo goed (niet zoo zacht) als dat van *Evonymus*, omdat het somtijds ook harde korrels heeft, wat bij het teekenen hinderlijk kan zijn. Wat die korreltjes zijn, en waaruit zij bestaan is mij niet bekend, doch zij hebben mij wel eens erg gehinderd. Zeker is het dat de houtskool van *Evonymus* de voorkeur verdient. Het zou dus niet te verwonderen zijn, indien de struik zijn naam daaraan te danken heeft.

Uit het voorgaande blijkt, dat ook struik- en andere lagere houtgewassen, waarde kunnen hebben en bij den boschbouw gebruikt kunnen worden. Het spreekt van zelf, dat dit houtgewas maar niet overal aangeplant kan worden, b.v. op gronden die alleen geschikt zijn voor den gewonen pijnboom. Waar eiken en beuken groeien groeit de *Evonymus* echter ook en kan hij uitstekend dienst doen als windbreker aan de boschranden.

Het is eigenaardig, dat waar de Evonymus in ons land veelvuldig in het wild voorkomt, zooals aan de binnenduinen van N. en Z. Holland, deze hier weinig in tel is als houtskool producent.

Al de teekenhoutskool komt uit Frankrijk en men vraagt zich af: waarom kan dit hier niet bereid worden? Ook is het hout van oudere stammen bruikbaar voor het draaien van allerlei voorwerpen. Het hout is vast en taai.

Een installatie voor het maken van deze houtskoolsoort, kan zooveel geld niet kosten, evenmin als het kweeken van het hout.

PERSONALIA.

F. A. R u s c h, Boschwachter 1e klas bij het Staatsboschbeheer te Noordwijk is 1 Januari j.l. gedurende 40 jaren werkzaam geweest bij de duinbebossing. Tot 1916 in de boschwachterij „Schoorl” en nadien in de boschwachterij „Noordwijk”.

Vele boschbouwers zullen R u s c h vooral uit zijn Schoorlsche jaren kennen. Toen aldaar in 1894 de duinbebossing systematisch werd ter hand genomen, aanvankelijk onder leiding der Nederl. Heide Mij., vervolgens door het Staatsboschbeheer, werd R u s c h als boschwachter met de directe leiding der werkzaamheden belast en vooral het daar tot stand gebrachte getuigt mede voor zijn practisch inzicht en gevoel voor natuurschoon.

ADRESWIJZIGING.

Dr. J. A. v a n S t e j n, van Kersbergenlaan 30 naar Zinzendorfferlaan 3, Zeist.